

Kommunfullmäktige i Vilhelmina kommun
Organisationsnummer 212000-2601

Revisionsberättelse för år 2016

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunstyrelse, nämnder och beredningar samt genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag.

Styrelser, nämnder och beredningar ansvarar för att verksamheten bedrivits enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorernas roll är att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Vi har så långt som möjligt bedömt ändamålsenlighet, effektivitet och den interna kontrollen i verksamheten. Vi har även granskat räkenskaperna och om redovisat resultat är förenligt med de mål som fastställts av kommunfullmäktige. Vi har i prioriteringar av granskningsinsatser, utgått från en bedömning av risk och väsentlighet och omsatt detta i en revisionsplan för året.

Granskningarnas resultat redovisas i bilagor till revisionsberättelsen.

Vi bedömer:

att räkenskaperna inte är rättvisande. Vår granskning visar att kommunstyrelsens förslag till årsredovisning 2016 inte är upprättad i enlighet med kommunal redovisningslag och god redovisningsred. Avvikelse mot god sed noteras avseende dels felaktig periodisering i form av en överföring av 2016 års resultat till 2017 som saknar bokföringsmässig grund, dels att man inte övergått till komponentavskrivning vilket har varit god sed sedan år 2014.

att kommunstyrelse och nämnder i Vilhelmina kommun i begränsad utsträckning har bedrivit verksamheten med tillräcklig intern kontroll. Bedömningen baseras på att tillämpade rutiner för att upprätta ekonomiska prognoser inte är tillförlitliga samt att styrelse och nämnder inte i tillräcklig grad följer upp verksamhetens målpåfyllelse.

att kommunstyrelse, nämnder och beredningen i Vilhelmina kommun till övervägande del har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

att resultatet enligt årsredovisningen delvis är förenligt med de finansiella mål som kommunfullmäktige uppställt. Till följd av bristfällig uppföljning/redovisning av verksamhetsmålen kan vi inte bedöma om kommunen når en god ekonomisk hushållning för 2016.

Vi tillstyrker:

att kommunfullmäktige beviljar ansvarsfrihet för kommunstyrelsen, nämnderna och beredningen samt de enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi riktar anmärkning:

mot kommunstyrelsen. Skälen till anmärkningen är följande:

- Ej rättvisande redovisning. Kommunstyrelsens förslag till årsredovisning 2016 ger inte en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning.
- Bristande styrning, ledning, uppföljning och kontroll. Här avses bristfällig uppföljning/utvärdering av fullmäktiges verksamhetsmål, avsaknad av tillförlitliga rutiner för ekonomiska prognoser samt att kommunstyrelsen inte överlämnat årsredovisningen till fullmäktige före april månads utgång.

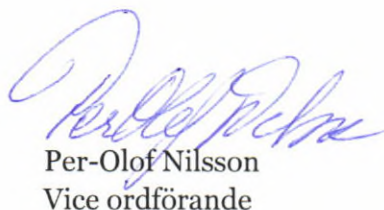
Vi avstyrker:

att kommunfullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2016, då den inte ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning.

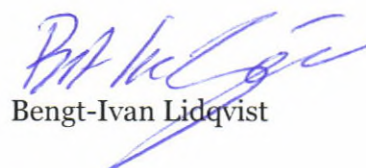
Vilhelmina den 13 juni 2017

Lars Sjölin
Ordförande

Per-Olof Nilsson
Vice ordförande

Bengt-Ivan Lidqvist

Mirza Debernardi

Johnny Holmgren

Bilagor:

Till revisionsberättelsen hör nedanstående bilagor:

- Revisorernas redogörelse samt de sakkunnigas rapporter
- Granskning av årsredovisning 2016
- Granskning av delårsrapport 2016
- Ansvarsprovning 2016 – översiktlig granskning av kommunstyrelsen, nämnderna och beredningen

Redogörelse för revisorernas granskning år 2016

Inledning

Bakgrund

Revisorerna ska årligen avge en revisionsberättelse med ett uttalande om ansvarsfrihet för kommunstyrelsen, nämnder och förtroendevalda tillstyrks eller ej. Berättelsen ska också innehålla en redogörelse för den revision som bedrivits under året.

Syfte med denna redogörelse är att den ska utgöra underlag till revisionsberättelsen och ge en bild av den revision som bedrivits under året. De sakkunnigas granskningsrapporter/-redogörelse har löpande under året delgivits styrelse, nämnder, förvaltningar och bolag som berörts av revisionens granskning.

Planering och urval av granskningsinsatser

Från år 2000 har ambitionen för kommunal revision höjts i den meningen att revisorerna årligen, enligt lag, ska granska all verksamhet. Valet av granskningsinsatser grundar sig på en analys som utgår från en helhetssyn på kommunen, där risk och väsentlighet samt tidigare års granskningsresultat varit vägledande. Utöver de fördjupade granskningsinsatser som denna analys motiverat har så kallad "årlig granskning" av kommunstyrelsens och nämndernas ledning, styrning och kontroll, delårsrapport och årsredovisning genomförts.

Genomförda revisionsinsatser: Årlig granskning

Kommunstyrelsens, nämndernas och beredningarnas ansvarsutövande

För att möjliggöra en effektiv revision har granskningen av styrelse och nämnder genomförts enligt en standardiserad granskningsmodell: granskning av ansvarsutövande.

Kommunstyrelsen

Vår sammanfattande bedömning är att kommunstyrelsen inte kan verifiera att den under år 2016 har utövat rimlig kontroll över verksamheten, främst då det saknas en uppföljning av kommunstyrelsens verksamhetsmål.

Tillförlitligheten i kommunstyrelsens återrapportering till kommunfullmäktige i samband med delårsrapport 2016 är bristfällig, inte minst mot bakgrund av stora brister gällande den prognossäkerheten för kommunens ekonomi. Kommunens resultat har förändrats med 44 mnkr från den prognos som gjordes per delårsbokslutet i augusti t.o.m. det slutliga utfallet.

Utbildningsnämnden

Vår sammanfattande bedömning är att utbildningsnämnden delvis kan verifiera att nämnden har styrt sin verksamhet och ekonomi på ett tillräckligt sätt under året. Nämnden redovisar för år 2016 ett positivt ekonomiskt resultat. Nämndens verksamhetsmål är till stor del varken uppfyllda eller uppföljningsbara.

Socialnämnden

Vår sammanfattande bedömning är att socialnämnden delvis kan verifiera att den under år 2016 har utövat tillräcklig styrning och kontroll över verksamhet och ekonomi. Nämnden redovisar för år 2016 ett positivt ekonomiskt resultat. Nämndens verksamhetsmål är till stor delar varken uppfyllda eller uppföljningsbara.

Bygg- och miljönämnden

Vår sammanfattande bedömning är att bygg- och miljönämnden till övervägande del kan verifiera att den under år 2016 har utövat styrning och kontroll över tilldelat uppdrag. Uppföljning av verksamhetsmålen är dock bristfällig.

Fullmäktigeberedningen Kultur och fritid

Vi bedömer att fullmäktigeberedningen Kultur och fritid har utövat styrning och kontroll över sitt uppdrag. Beredningen har presenterat ett förslag till fullmäktige och uppdraget är slutfört.

Redovisning, balanskrav och god ekonomisk hushållning

Kommunen är redovisningsskyldig enligt lag om kommunal redovisning. Lagen som bland annat uppkommit med anledning av det s.k. balanskravet som gäller fr.o.m. år 2000, innebär ökade krav på den kommunala redovisningen.

År 2004 infördes regler i kommunallagen om att revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapport och årsredovisning är förenligt med de mål om god ekonomisk hushållning som fullmäktige beslutat om. Samtidigt infördes en bestämmelse i lag om kommunal redovisning att årsredovisningens och delårsrapportens förvaltningsberättelse ska innehålla en utvärdering av målen för god ekonomisk hushållning.

Redovisningsrevisionen har inriktats på att bedöma om kommunen följer lag om kommunal redovisning och övriga krav på god redovisningssed samt om målen för god ekonomisk hushållning uppnåtts.

Delårsrapportering

Kommunstyrelsen ska enligt redovisningslagen upprätta minst en delårsrapport som omfattar 6 – 8 månader av kalenderåret.

I vår översiktliga granskning bedömer revisionen att kommunstyrelsens delårsrapport inte fullt ut är upprättad utifrån lagens lag och god redovisningssed i övrigt. Kommunen följer inte rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendation 11.2 materiella anläggningstillgångar avseende komponentavskrivning, osäkerhet gällande kvaliteten på periodiseringar har identifierats och rapporten innehåller inte alla delar enligt RKR:s rekommendation nr 22 Delårsrapporter.

Delårsrapporten saknar en samlad bedömning om huruvida målen för en god ekonomisk hushållning kommer att kunna uppnås, såväl ur ett finansiellt som verksamhetsmässigt perspektiv. Vi kan därför inte göra någon bedömning avseende god ekonomisk hushållning.

Delårsrapporten innehåller en balanskravsutredning men inte någon bedömning av hur ett återställande ska ske. Det ackumulerade balanskravsresultatet uppgår till -8.2 mnkr.

Större negativa budgetavvikelser redovisas inom socialnämnden och kommunstyrelsen, -8,0 mnkr respektive -3,7 mnkr. Kommunens ekonomiska situation bedöms fortfarande vara bekymmersam och att det kommer att krävas betydande åtgärder för att återställa det negativa balanskravsresultatet och att nå en ekonomi i balans.

 2

Årsredovisning

Vi bedömer att räkenskaperna inte är rättvisande. Årsredovisningen är inte upprättad enligt god redovisningssed mot följande bakgrund:

- Kommunen har gjort en överföring av 2016 års resultat till 2017 motsvarande 21 mnkr. Överföringen är en reglering av resultatet och det finns ingen förpliktelse eller åtagande som underlag till bokföringsposten.
- Kommunen har inte övergått till komponentavskrivning vilket innebär att det finns betydande osäkerheter i redovisningen av materiella anläggningstillgångar.

Eftersom felet är av betydande storlek bedömer vi att räkenskaperna inte ger en rättvisande bild och därför skall rättas innan de fastställs av fullmäktige.

Det även finns brister gällande avstämning och hantering av balansposter då leverantörsreskontran inte har stämts av, materiella anläggningstillgångar inte överensstämmer med anläggningsregistret och redovisningen av kundfordringar bör utvecklas.

Vi bedömer att årsredovisningen inte fullt ut redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen mot bakgrund av att räkenskaperna inte är rättvisande samt bristande redovisning av måluppfyllelse.

Vi bedömer att årets resultat delvis är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. Två av de fyra finansiella målen för 2016 är uppfyllda. Vi kan utifrån årsredovisningen inte göra någon sammanfattande bedömning av verksamhetsmålen för 2016. Av de fyra som presenteras samlat uppnås ett.

Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans (KL 8:5 a-b).

Jämfört med upprättade helårsprognos i delårsrapporten per augusti har balanskravsresultatet förbättrats med 36 mnkr. Exkluderas den beskrivna överföringen motsvarande 21 mnkr uppgår förbättringen till 57 mnkr. Granskningen visar att det finns stora brister i prognossäkerheten och att det kan innebära att trovärdigheten till prognoser försämrats.

Kommunstyrelsen har inte överlämnat årsredovisningen till fullmäktige före 15 april enligt kommunallagen 8 kap 17 §.

Fördjupade granskningsprojekt

Tillförlitlighet i ekonomiska prognoser

Vår sammanfattande bedömning är att tillämpade system och rutiner vid upprättande av prognoser inte är tillförlitliga mot bakgrund av att kommunens prognoser de senaste två åren har avvikit kraftigt mot det slutliga utfallet.

Såväl kommunfullmäktige som styrelse och nämnder måste få ett tillförlitligt beslutsunderlag för att kunna fatta korrekta beslut.

Intern kontroll

Granskningen visar på att arbetet med den interna kontrollen inte fullt ut sker på ett ändamålsenligt sätt och med tillräcklig kontroll främst mot bakgrund av bristande dokumentation och spårbarhet.

Granskningen visar att det pågår ett fortlöpande arbete med intern kontroll inom förvaltningsorganisationen. När det gäller delegationsbeslut bedömer vi att rutinerna till övervägande del är ändamålsenliga men att det saknas rutiner för uppföljning av att samtliga delegationsbeslut återrapporteras.

Ru H M P
3